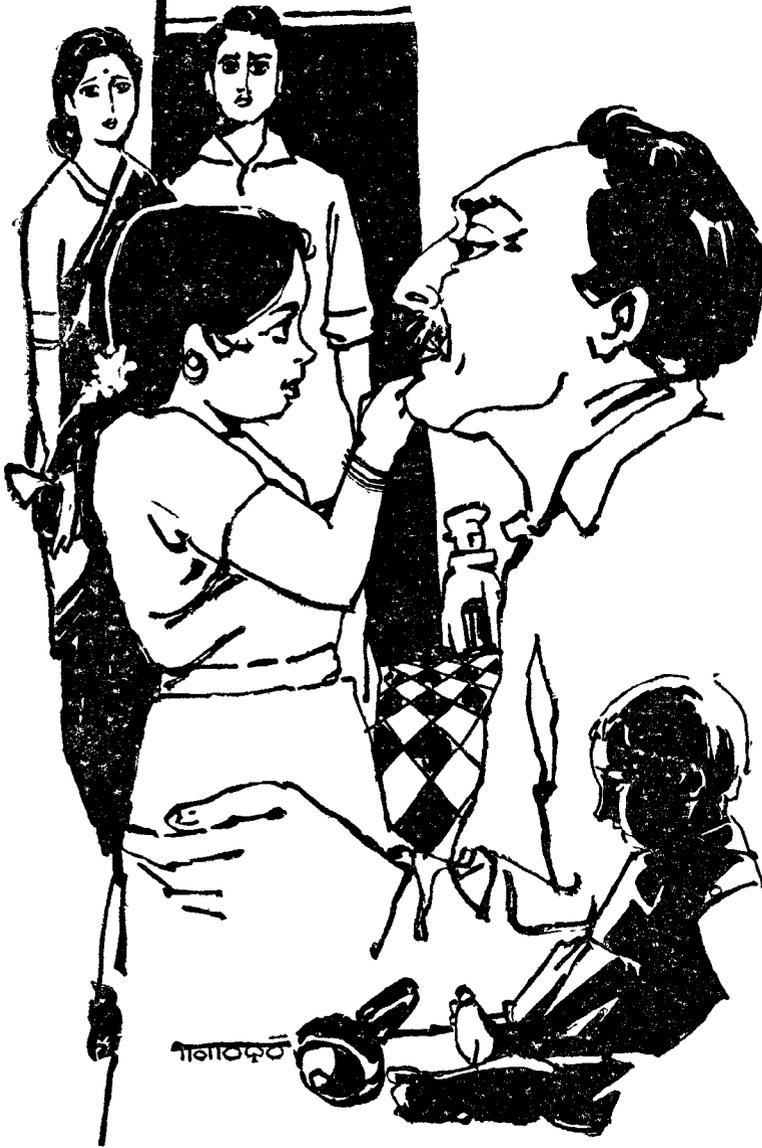

పాఠ్యమి

కొయ్యలగు శిష్యులందఱు

లయింది. రామనాథంగారికి ముగ్గురు కొడుకులు, ఇద్దరు కుమార్తెలు. స్కూలు మేష్టరు చేస్తున్న రామనాథం గారికి సంసారం మోయుట బరువుగావే ఉన్నది. ఉన్న పెంకుటెల్లు తప్ప వేరే ఆస్తి ఏమీ లేదు. పెద్ద కుమార్తెకు, ఇద్దరు కొడుకులకు ఇదివరలోవే పెళ్ళిళ్ళు అయిపోయాయి. పెద్దనుసిసి కాకుండా జానకికి కూడా పెళ్ళి చేయాలని పట్టుబట్టి, ఆమెకు పన్నెండవ సంవత్సరము పూర్తి కాకుండా పెళ్ళి చేసేశారు. ఈ పెళ్ళికి ఇల్లు తనఖా పెట్టి రెండు వేలు అప్పు చేయడమే నది. వోటి మంచి తనం తో రోజులు వెళ్ళబుచ్చుతున్నారు. మూడవ కుమారుడు నారాయణ బి. ఎ. మొదటి సంవత్సరము చదువుతున్నాడు.

ఆ రాత్రి కొంతమ్మకు భోజనం పహించలేదు. ఆ రోజే కాదు, ఆ మర్నాడు, మూడోనాడు కూడా అలాగే ఉంటే 'వేడిమిటి, ఈ వయస్సులో ఇప్పుడు మళ్ళీ నాకు... తలచుకోటానికే భయంగా వుంది. పిల్లకు పన్నెండు ఏళ్లు నిండుతాయి. కానుపు వెనుక పట్టించదుకున్నాను. కూతురు, కోడళ్లు, పిల్లల తల్లులు అయ్యారు. వారితో సమాసంగా మళ్ళీ నేను కూడావా! భగవంతుడా ఏమిటి నాకు ఈ పరీక్ష. వేనెలా తలెత్తుకు తిరగను? రెండవ అడవిల్లకి పెళ్ళి చేసి, పిల్లవాడి చదువుకూడా ఇంక రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తవుతుందని సంబర పడినావే. ఇంక మూడు సంవత్సరాలలో ఆయన రిటైరు అవుతారు కూడాను' అనుకుంటూ ఇంక మీదట ఆలోచించలేక కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడ్చింది.

వంట ఇంట్లో ఏడుపు విని రామనాథంగారు వచ్చారు. 'ఏమిటి, కొంతం, ఏమయింది?' అంటూ కంగారు పడిపోయారు. భర్తతో తనకి కలిగిన అనుమానము చెప్పకోలేకపోయింది అలా అని మనస్సులో ఇముడ్చుకోలేక బావురుమంది ఎంతగా ప్రశ్నించినా అసలు సంగతి రామనాథం గారికి చెప్పలేక పోయింది. ఇదంతా తన అనుమానమే కావచ్చు, పిల్ల పెళ్ళితో తన ఆరోగ్యం దెబ్బ తిని ఉండవచ్చు, అనవసరంగా భయపడుతున్నావేమోనని తనకి తానే ధైర్యం లెప్పుకోంది. 'అబ్బే, ఏమీ

■ 'చదుకున్నావేమి, కొంతం?' అన్నారు మాతిదగ్గర కాళ్ళ కడుక్కోటానికి వచ్చిన రామనాథంగారు, బాదించెట్టు క్రింద మలకమంచం మీద వడుకున్న భార్యను ఉద్దేశించి. 'అబ్బే, ఏమీ లేదు. పిల్ల పెళ్ళి బడలికవల్లనేమో నీరసంగా ఉంటేను, ఇప్పుడే వడుగు వాల్యా' అని కొంతమ్మ లేచింది.

'లేస్తావెందుకు, పడుకో. ఇంక మనకి శ్రమపడి చేయవలసిన కార్యాలు లేవు. పిల్లవాడి పెళ్ళి అంటావా, దానికై మనము బెంగపెట్టుకొని కష్టపడ నక్కరలేదు' అని కూతుళ్ళకు పెళ్ళిళ్ళు చేసేసినందుకు సంబరపడిపోయాడు. అప్పటికి రామనాథం గారి రెండవ అమ్మాయి జానకి పెళ్ళయి నెల రోజు

లేదు, వింతకాలం పెంచినా ఆడపిల్లలు వరాయివాళ్ళేను. ఆ అడ్డు కాస్తా తీరలే జానకినికూడా వాళ్ళ అత్తవారు తీసుకు పోతారు. తలుచుకుంటే బాధ అనిపించింది' అని భర్తకి సమాధానం చెప్పింది. ఆ మాట రామనాథం గారికి సమ్మతం కలిగించకపోయినా, మరేమీ అడగలేక ఊరు కున్నారు.

జానకి సహాయంతో వంట యిల్లు రద్దుకువచ్చి వడుకున్న కొంతమ్మకు మనస్సులో బెంగుగావే ఉంది. తిరిగి లేచి వెంకటేశ్వరస్వామివారి పటానికి దండం పెట్టుకుంది. 'వా కీ వయస్సులో ఇంక సంతానం వద్దు, తండ్రి. ఇది ఆవారోగ్యానికి దాగిపోయినా, వా ప్రాణానికే ముప్పు తెచ్చినా కూడా సంతోషమే, భగవంతుడా' అని వాపోయింది.

మరి రెండు నెలలు గడిచేసరికి తను ఏ విషయంలో భయపడుతోందో, అదే జరిగిందని నిర్ధారణగా కొంతమ్మకు తెలిసిపోయింది. మనసులోని బెంగ ఎవరికీ చెప్పకోలేక, ఆ వయస్సులో వచ్చినదాన్ని ఆనందంగా అనుభవించలేక సిగ్గుతో కృంగిపోయింది. క్రమంగా ఈ సంగతి రామనాథం గారికికూడా తెలిసింది. ఇంతకాలం భార్య ఆవారోగ్యంగా వున్న కారణం తెలుసుకొన్న మీదట చాల సిగ్గుపడి పోయారు. చేయవలసిన కార్యాలు అన్నీ అయినట్టే, ఇంక నడుం విరుచుకోవచ్చు అని అనుకున్న ఈ రోజులలో మళ్ళీ పుట్టునున్న పసికందుని ఎప్పటికీ పెంచి పెద్దచేయగలను అని బాధపడ్డారు. కాని మగవాడు కనుక అంతలోనే తేరుకొని 'మనకేమీ లోపే, కొంతం, అన్ని పనులూ అయిపోయినట్టే గదా. ఈ పుట్టే పసికందుని పెంచలేక పోతామా ఏమిటి? అబ్బాయిలు ఇద్దరు ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారూగా, ఎ వ ర యినా నహాయనడగలరు' అంటూ భార్యను ఓదార్చారు.

ఎవరు ఏన్ని చెప్పినా, కొంతమ్మ మనస్సులో బెంగ మాత్రం పోలేదు, ఆరోగ్యం బాగా చెబ్బి తింది పురిటిరోజులు దగ్గరపడే సరికి మనిషి బాగా నీరసపడింది. పెద్దకోడలూ, పెద్ద కూతురూ సహాయానికి వచ్చారు. వాళ్ళకు పురుళ్ళుపోసి, మనుమలతో కాలక్షేపం చేయవలసిన వయస్సులో

తన పురిటికై వాళ్ళు రావలసి వచ్చిందని కొంతమ్మ ఇంకా బాధపడసాగింది.

ఎవరు ఎన్నిరకాలుగా అనుకున్నా జరిగేది జరగక మానదు. ఏదయితే వద్దని గట్టిగా కోరుతామో అది జరిగి తీరుతుంది. కావాలనుకున్నది జరిగినా, జరిగినట్లు అనిపించదు.

వండుకున్న అమ్మ తినక మానుతుందా, కడుపులో ఉన్న అమ్మ కనక మానుతుందా అనినట్లు ఒకరోజు రాత్రి రెండు గంటలకు కొంతమ్మకు నొప్పలు ప్రారంభమయినాయి. కొంతమ్మ మూలుగులకు లేచిన కోడలు, కూతురు కంగారుపడి రామనాథంగారినీ, నారాయణనూ లేపారు. రామనాథంగారికి కాలా, చెయ్యి అడలేదు. 'అబ్బాయి, నారాయణా, సైకిలు మీద త్వరగా వెళ్లి రత్నాలుని పిలుచుకురా' అని పెద్ద అమ్మాయి చెప్పింది. రత్నాలు అంతవరకూ వారి ఇంట పురుళ్ళుపోస్తున్న ఎరకల మనిషి.

రత్నాలు గుమ్మంలోకి వచ్చేసరికే పురుడు వచ్చేసింది. 'ఆడపిల్ల' అని తెలియజేసి, పిల్లకి నీళ్ళుపోసి ప్రక్క మార్చి కొంతమ్మని వడుకోబెట్టి, తన పని చూసుకుంది. 'అమ్మగారు బాగా నీరసంగా ఉన్నారు. తెలవారిన తర్వాత కాస్త కాఫీ ఇవ్వండి. నేను మళ్ళీ రేపు వస్తాను. శాస్త్రుల్లగారి అమ్మాయి పురిటికి వచ్చింది. నిన్నటినుండి నొప్పలు పడతా ఉంది. ఇదే తొల్పాలు గనుక ఆ మాత్రం అవస్తా అవుతాదే' అని నణుక్కుంటూ పోయింది.

కొంతమ్మకి అతి నిస్ప్రాణంగా ఉంది. అందరూ వచ్చి చంటిదాన్ని, కొంతమ్మనూ పలకరించారు. కాని, ఆమె మాత్రం పెదవి విప్పి ఎవరినీ పలకరించలేదు. కంటితో చూసి నీరసంగా కళ్ళు మూసుకునేది. అతి నీరసంగా ఉండి ఒళ్లంతా తిమ్మిరి ఎక్కుతున్నట్లు, మగతగానూ అనిపించింది. కాని నోరు విప్పి ఇలా ఉందని ఎవరికీ చెప్పలేకపోయింది. క్రమ క్రమంగా ఏదో మత్తుగా ఉండి ఇంట్లో వాళ్ళ మాటలు కూడా చెవినిజడలేదు. కాఫీ కలిపి తీసుకు వచ్చిన పెద్దకూతురు 'అమ్మా, అమ్మా' అని ఎంత పిలిచినా పలకలేదు. ఆమె కంగారు పడి తండ్రిని పిలిచింది. పురిటి

గదిలోకి వెళ్లి తల్లిని ముట్టుకొని కుడిపింది. కాని మనిషిలో కదలికలేదు. కాళ్ళూ, చేతులూ వేంబడినట్లు అనిపించింది. ఈ పరిస్థితి చూచిన రామనాథం గారు కంగారు పడిపోయారు. 'నారాయణా, దాక్కరు శర్మగారిని త్వరగా పిల్చుకురా' అన్నారు.

ఆ శర్మగారు వచ్చి చేసినదేమీలేదు. ఆమె చనిపోయిందని మాత్రం చెప్పవలసి వచ్చింది.

కొంతమ్మ వినాడో దేముడికి మొక్కుకున్న మొక్కు ఈ విధంగా తీరింది కాబోలు. కొడుకులు వచ్చారు, తల్లికి చెయ్యవలసిన కర్మకాండ జరిపారు. ఇంత బాధలో చంటిదానిని చూసే వాలేలేరు. 'ఇది పుట్టే అమ్మని చంపింది' అని తిట్టిపోశారు. ఈ మాట రామనాథంగారి చెవి బడినా, ఆయన ఏమీ అనలేకపోయారు. పెద్ద వయస్సు వచ్చి మీదపడుతోంది. బండి చక్కలలో ఒకటి విరిగిపోయింది. ఈ చంటిదాన్ని ఎలాగ పెంచుటూ అవే ఆయన బెంగ. 'వా ఎదురుగానే దాన్ని తిట్టి పోస్తున్నారు. పుట్టే ఇంకా మూడురోజులు కాలేదు. ఇప్పుడే ఇది అందరికీ బరువుగా ఉంది ముందురోజులు ఎలాగ వెడతాయి? కోడళ్ళు, అమ్మాయి కూడా పిల్లల తల్లులే. ఈ వెత్తురు గుడ్డని ఎలా పెంచను?' అని మధనపడ్డారు.

పదిరోజులు గడిచేసరికి రామనాథంగారు పది సంవత్సరాల వయస్సు పెరిగినంత శుష్కించిపోయారు. ఇంటినిండా పిల్లలు, మనుమలు, బంధువులూ ఉన్నా ఏమిటో శూన్యంగా ఉన్నట్టే తోచింది.

చంటిదాన్ని ఆవుపాలుపోసి పెంచుతున్నారు. ఒక నెల గడిచేసరికి ఎక్కడి వాళ్ళు అక్కడ పరులకున్నారు. పెద్ద కొడుకు మాత్రం భార్యని, పిల్లలని అక్కడి వదిలి వెళ్ళాడు, తండ్రికి ఆసరాగా ఉంటారని. తనకు ఆదరించే అమ్మ కరువయిందని ఆ చంటిదానికే తెలిసింది కాబోలు, వదినకే తీరుబడి అయి పాలుపడితే త్రాగేది. లేకపోతే నోట్లో వేలు వేసుకునేది. క్రమంగా బోర్లానడటం, ప్రాకడం, నడవ వేర్చింది.

పెద్ద కోడలు విశాలాక్షి ఇంటికి దిక్కుయింది. పెద్ద కొడుకు నరసింహం

అరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

అరోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారమగునది

లోడ్

68 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధిసాందినది

కెసెరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్

బాయివేట, మద్రాసు-14

విశాఖపట్నం జవరత్ ప్రోద్దు (ఎజిప్ట్)

విజయవాడ, సికిందరాబాద్, మద్యం, బరహంపూర్, బెంగళూరు

పాఠ్య తి

ఆ పూరికి బదిలి చేయించుకొన్నాడు చంటి దాని ఏడుపు వింటే మాత్రం రామనాథం గారి గుండె తరుక్కుపోయేది. దాన్ని 'పాఠ్యతి' అని పిలుచుకునేవారు. ఇంట్లో మిగతా అందరూ 'చంటి' అని పిలిచే వారు.

మరైవా తెలిసినవారు రామనాథంగారిని 'అలాగ అయిపోతున్నారేమిటంటి' అని వలక రిస్తే, 'ఇంకా మా పాఠ్యతిని పెంచి పెద్దదేసి ఒక అయ్యవేతిలో పెట్టాలి, అందుకే బ్రతికుతున్నాను' అని కళ్ళు ఒత్తుకునేవారు. 'కాంతానికేమి, అదృష్ట వంతురాలు. ఇంకా నేను ఉన్నాను' అని బాధపడేవారు.

కాలచక్రం మామూలుగా తిరిగిపోతోంది. ఒకరోజు రామనాథంగారు 'పెద్ద కొడలు బుద్ధి మంతురాలు. వాళ్ళిద్దరూ అడుకుని చూస్తున్నారు కనుకనే ఇంకా బ్రతికి ఉన్నాను. జానకిని అత్తవారింటికి పంపించాను. మూడవవాడు కూడా ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు, వివాహమయింది. నేను రిటైరయి అవుడే రెండు ఏళ్ళు ఆయింది. పాఠ్యతికి అయిదో సంవత్సరం. బడిలో వెయ్యాలి' వేసు చెప్పే ట్యూషన్లలో నెలకు నలభయి రూపాయలు వస్తున్నాయి.

జానకి పెళ్ళికిచేసిన అప్పు తీరలేదుగదా, తర్వాతవచ్చిన చిక్కులతో, ఖర్చులతో అప్పు ఇంకాపెరిగింది. వేనెంత, నానంపాదన ఎంత? అందుకనేగా, ఒక్క పదిరూపాయలు మాత్రం ఖర్చుకు ఉంచుకొని మిగతాది కోడలికే ఇస్తున్నాను. ఈ విధంగాచూస్తే పాఠ్యతి పెళ్ళికి ఏమి నిలవచేయగలను? మిగతా కొడుకు లిద్దరినీ డబ్బు పంపమన టానికి నాకేమిహమాటంగా ఉంది. నాకన్న కూతురుబరువు నేను బ్రతికిఉండగా ఇంకొకరినెత్తిన పెట్టను. ప్రావిడెంటు పండు బావతుది వద్దెనిమిదివందలు వచ్చింది. అది పాఠ్యతిపేర బ్యాంకులోవేస్తాను. మరి ఇంటివివాద అప్పు? బేరంచూసి ఇల్లు అమ్మేస్తే, అది బహుశః అప్పకి పరిపావచ్చు. ఏదయినా, పెద్దవాడికి ఈనంగతులు చెప్పాలి' అని ఆలోచనచేసారు.

పెద్ద కొడుకుతో సంప్రదిస్తే, ఆతను తండ్రి ఆలోచనని బలపరిచాడు. ఇంతగా

మనస్సు విప్పి మాట్లాడుకోనుటవలన రామనాథంగారికి ఏదో పెద్ద టెంగతిరి నట్లు అనిపించింది. ఆయన మనస్సు అంత విశ్రాంతిని నహించలేకపోయింది. హఠాత్తుగా గుండెలో నొప్పివచ్చి తట్టుకోలేకపోయారు.

పుట్టే తల్లిని, పెరిగి తండ్రిని పోగొట్టుకున్న పాఠ్యతికి ఏ ఎండకి ఆ గొడుగుపట్టే రోజులు గడుపుకోవటం అయ్యాచితకగా అలవాటయింది. పెద్ద అన్నయ్యే తండ్రి, పెద్ద వదివే తల్లిగా భావించేది. మిగతావారి దగ్గర చనువు తక్కువ. అక్కయ్యలయినా చుట్టూ చూపుగా వచ్చి వెళ్లేవారేగాని ఎక్కువగా ఆపేక్ష చూపినదిలేదు - తల్లి, తండ్రి అంత త్వరగా పోవటానికి పాఠ్యతే కారణమయినట్లుగా మాట్లాడేవారు. అందువలన పాఠ్యతికి పెద్ద వదివే ప్రాణం. అన్నయ్య పిల్లలలో ఒకతగా పెరిగింది. నెత్తురు గుడ్డుగా ఉన్నప్పటి నుండి పెంచిన మమకారంతోనయితేనేమి, సహజంగా జాలిగుండె గలది గనుకనయితేనేమి, విశాలాక్షి పాఠ్యతి అంటే చాల ఆపేక్షగా ఉండేది, చనువుగా విసుక్కునేది కూడా.

వివిధమయిన మార్పులేకుండావే మరొక పది సంవత్సరాలు గడచిపోయాయి. పెద్ద దయన పాఠ్యతికి ముందు పెండ్లి చేసి అవొదట తనకు కుమార్తెకు చేద్దామని, నరసింహం సంబంధాలు చూడటం మొదలు పెట్టాడు. ఎంతటి గడ్డువరిసింతులు వచ్చినా, తండ్రిదాచిన పద్దెనిమిదివందలూ వాడుకోలేదు. కాని అది కట్టానికయినా సరిపోదని త్వరలోనే తెలిసిపోయింది.

'మావాన్న అడిగిన రెండువేల ఆయిదు వందలూ ఆయనకు ఇచ్చి, అదిగక వాకు ఒకవేయిరూపాయలు కావాలి. నేను చదువుకునే రోజులలో డబ్బుదాలక స్నేహితుని ఎద్ద అప్పచేశాను. అందచేత మొత్తం మూడువేల ఆయిదువందలు ఇస్తేమాకేమీ అభ్యంతరంలేద'ని ఒక పెండ్లికొడుకు ఇచ్చితంగా తెలియజేశాడు.

వ్యవసాయమే వృత్తిగానున్న మరొక పెండ్లికొడుకు అధమం మూడువేలయినా ఉంటే పొలానికి రిపేర్లు చేయించి, పొగు చెయ్యాలని మనస్సులో అనుకొని, పైకి 'మూడువేలయినా కట్టం తీసుకోకపోతే

తెల్ల వెంట్రుకలుండవు

ఏగడం మాకు ఇష్టంలేదు. "Palitari" ఆయుర్వేదికో సెంటర్ ఆయిల్ తెల్ల వెంట్రుకలను వెల్లగా మార్చును. మొదట తెల్లవానిని నల్లనిగామార్చి, అటుపై నల్లని వెంట్రుకలే వచ్చును. ఈ ఆయిల్ జ్ఞానకళిక, కంటిమాపుపుద్గివడచును. లాభంపొందినవారు 1000 పైగా మాకు ప్రాసెయ్యవారు. లాభం తీసువు డబ్బు వాషు. ధర రు. 10/-

Sri Krishna Chandra Vaidya (APH) P. O. Katrisarai (Gaya)

వాయిదాల మీద ట్రాన్సిస్టరు

ప్రతి కట్టణం, ఎగ రింట్ స్కంతుఫోని మీద ప్రఖ్యాత న్యూమోడల్ 'నేషనల్' పోర్టబుల్

3 బ్యాండ్లు ఆశీవరల్ ట్రాన్సిస్టరు ఇప్పుడు నెలకు రు. 10/-ల వాయిదా చెల్లు బడిమీద పొందండి. వ్రాయండి.

JAGSON AGENCIES (WAP-25)
P. B. 1212, Delhi-6

దస్త్రాక్షరంగా ఉంటుంది అన్నట్లు చెప్పాడు: ఇంకొక పెండ్లికుమారుని తండ్రి 'అధమం నాలుగువేలయినా ఇచ్చేటట్లుంటే వచ్చి పిల్లని చూసుకుంటాము. మాకు పిల్ల అందచందాలతో నిమిత్తంలేదు. కన్నుగుడ్డి, కాలుకుంటి కాకుంటేచాలు' అని వ్రాశాడు. ఈవిధంగా ఒక ఏడాదిలో అయిదారు సంబంధాలు దాటిపోయాయి.

ఈ సంగతులన్నీ చూస్తున్న పార్వతి 'అమ్మ ప్రేమ ఏమిటో తెలియదు. కాని, వదిన ఆదరణమాత్రం ఎరుగుదును. వా కోసం అన్నయ్య ఎంత బెంగపడిపోతున్నాడో. వాళ్ల సంసారమూ, కష్టాలే కాకుండా నేను కూడా ఉన్నాను. మిగతా అన్నలుగాని, అక్కలుగాని నా గురించి ప్రేమతో ఒక్కమాట అయినా ఉత్తరంలో వ్రాయరు. పైగా, నాన్న దాచిన డబ్బు కట్టానికి సరిపోదని, మిగతా అన్నలను ఇద్దరిని వెంకొక వెంబ్యరూపాయిలు సర్దుమని పెద్ద అన్నయ్య వ్రాశాడట. దానికి సమాధానంగా వారు, మనము తూగలేని సంబంధం చూడటంకంటే, అక్కువ కట్టానికి ఏదో ఒక సంబంధం చూడమని వ్రాశారట. ఆ ఉత్తరం చూచుకొని పెద్ద అన్నయ్య, పాపము, ఎంత బాధపడ్డాడో ఆ రోజున వాళ్ల మనస్తాపాలు అర్థముగాక. అంతా ఒక తల్లి

పార్వతి

పిల్లలమే అయినా, మిగతావారికి పెద్ద అన్నయ్యకు ఎంత తేడాఉంది? ఏమైనా, వేసు వీళ్ల ఋణం తీర్చుకోలేను' అని అనుకోసాగింది అప్పుడుండే జ్ఞానం తెలుస్తున్న పార్వతి. అన్న, వదినల ఆదరానికి సంతోషించకుండా ఉండలేకపోయింది. వాలు గవఫారంతో స్కూలు మాని, వదినెగారికి వనిపాటలలో సహాయపడేది. అన్నగారి పిల్లలకు బట్టలు కుట్టేది. తీరికవేళలలో ఇంటివద్దనే వదిలి మెట్రిక్ వరీ క్షప్యసయింది.

ఆ రోజు సాయంత్రం వారి ఛారోహిత్య బ్రాహ్మణుడు అవధాన్లుగారు వచ్చి 'అమ్మాయి, పార్వతీ, వదినె నొకసారె పిలు అమ్మా' అన్నాడు ఎదురుగా కనబడిన పార్వతితో. 'వదినా, అవధాన్లుగారు వచ్చారు, నిన్ను పిలుస్తున్నారు' అని చెప్పి, వదినెగారు ముదరి అరుగు మీదకు రాగానే, పార్వతిలోని గదిలోకి వెళ్లిపోయింది.

అవధాన్లుగారు 'మరేమీలేదమ్మా, మన పార్వతికి భేషయిన సంబంధం తెచ్చాను. మంచి ఆస్తిపరుడు. కట్నం అక్కరలేదుట. కాని, నువ్వు కోవడననంటే ఒక్కమాట చెబుతాను. రెండో పెళ్లిసంబంధం. మొదటి భార్యకి నలుగురు పిల్లలు. కాని

అతనికి ఏమంత పెద్ద వెయ్యి కాదు: నలభై ఏళ్లు ఉంటాయి' అంటూ చావు కబురు చల్లగా చెప్పమన్నట్లు ఒక్కొక్కటే బయటపెట్టాడు.

ప్రక్క గదిలో నున్న పార్వతికి ఈ సంభాషణ వివబడింది. అంత కట్నం అక్కరలేకుండా చేసుకునే ఉదార పురుషుడు ఎవరా అని ఆశ్చర్యపోయింది. కాని వదినె గారు ఏమంటుందో? పిల్లలున్నా, తనకంటె రెట్టింపు వయస్సు ఆయితే మాత్రమేమి? ఇంతకన్న ఈడుజోడు ఆయిన సంబంధం తెచ్చి చెయ్యాలని అన్నయ్యకు ఉండవచ్చునగాని, ఎలాగ సాధ్యమవుతుంది? వాళ్లకే మొగపిల్లల చదువులు: అడపిల్లల చదువులు, అమీరిట అడపిల్లలకు కట్నాలు, ఎన్ని బాధలు లేవు గనక. ఇంతకాలం తనను ఎంతో ప్రేమతో పెంచారు, ఇకమీదట తనవారికి ఏ మాత్రం బరువు కాగూడదనుకొన్నది. అన్న, వదినె వారంతట వారు ఈ సంబంధానికి ఒప్పుకోలేకపోతే, తానే వారిని ఎలాగయినా అంగీకరింపచేయాలని నిశ్చయించింది. అరుగుమీద వదినెగారి మాట వివస్తున్నది.

'ఎంత డబ్బు రేనివాళ్లమయినా, అంత మంది పిల్లలున్న రెండో పెళ్లి వాడికి ఇస్తామనుకున్నారా' తల్లి, అండిలేని పిల్లని చూచి ఈ మాట అనటానికి మీకు నోరేలావచ్చింది' అంటూ దులిపేస్తోంది వికలాక్షి అవధాన్లుగారిని

'అందుకనే ముందరే చెప్పినమ్మా, కోవడవద్దని అతనికేమీ, డబ్బులేదా' కాదా అంటే ఇల్లు దిద్దుకోటానికి అడదిక్కు ఎవరూ లేరు వంటమనిషిని పెట్టుకుంటే ఇల్లు గుల్లచేస్తుంది అని గాని, అతనికేమి అక్కున? కో అంటే కొండమీద కోతి దిగివస్తుంది. లనలు కట్నంతో పిల్లని ఇస్తామని వస్తున్నారు. మనము అడిగితే కట్నం తీసుకోకుండా చేసుకుంటాడని నేను వెప్పారు, అంతేగాని' అంటూ సమర్థించాడు అవధాన్లుగారు. | ఇంతలో ఆసీసునుండి వ ర సిం హం వచ్చాడు. అవధాన్లు తిరిగి తన పురాణం మొదలు పెట్టాడు. సంగతి అంతా విన్న సరసింహం 'ఇంతకాలం పెంచి, దాన్ని

డేవన్యసకులవిస్తులో నీనెందుకు లెండి-పెద్ద పెళ్ల వాళ్లందరూ వున్నట్టు న్నారు...

ఏంపెళ్లలెండి బోడిపెళ్ల అందరూ బోబుగాళ్ళి మరెం ఫర వా తోను

లండన్ వెళ్లి పాడక ఇచ్చి వెళ్లి చెయ్యాలా? ఏంతగా దిగజారిపోయింది నా బ్రతుకు' అని బాధపడ్డాడు.

'పెద్ద బాబూ! నేను ఒక మాట చెబుతున్నాను, విను. పిల్లలుగలవాడవు మా పేగాని, చూడటానికి అంత వయస్సు లేదా తెలియదు. సిరిసంపడలకు లోటు లేదు. ఆ పిల్లలంటావా, అయిన వారి ఆదరణకు మొహం వాచిఉన్నారు. మన అమ్మాయివారింటి మహాలక్ష్మీలాగ ఉంటుంది నీ శక్తి అంతా ధారపోసివా ఇటువంటి సంబంధం తేలేవు' అంటూ అంగీకారం కుదర్చానని అవధాన్లుగారు తానత్రయ వడ్డాడు.

'పిల్లలేదండీ, ఇటువంటి పెళ్లి చేసే కన్ను, పాఠ్యమే మెట్టికే ప్యాసయింది గనుక దాని బ్రతుకు అది బ్రతకగలదు. నేను బ్రతికుండగా ఇటువంటి పెళ్లి చెయ్యను' అని ఆవేశంతో అన్నాడు నరసింహం.

గంపంత ఆశతో వచ్చిన అవధాన్లు మొహం వాడిపోయింది. ఎలాగయినా ఈ సంబంధం కుదిరిస్తే ఏదోకొంత ముట్టుక పోతుందా అని ఆశపడ్డాడు.

అంతా వింటున్న పాఠ్యమి అన్నయ్య అభి ప్రాయంతో ఏకీభవించలేకపోయింది. 'అన్నాడే గాని, అన్నయ్య తనను ఉద్యోగము చేయ నీయడు. ఈ కట్నాలకు తట్టుకొని పెళ్లి కుదరదు. ఇప్పటికే, పాపం, వదిలెను అందరూ తలొకవిధంగా ఆడిపోసుకుంటు న్నారు. అడిగేవాళ్ళు లేరని ఆడబడుచుకు వెళ్లివేయటం లేదంటున్నారు. నేను పెళ్లి అయి అత్తవారి ఇంటికి వెడితే ఇంటిలో చాకిరీచేసేందుకు ఎవరూ ఉండరనే కొరణంతో నాపెళ్లికి వదిలె గట్టగా ప్రయత్నం చేయటంలేదని కొందరి దురభి ప్రాయం. నానాకాలుగా వదిలెను ఆడిపోసు కుంటారు' అని ఆలోచించుకొని, మనస్సు సమాధానపరచుకొని, దృఢనిశ్చయంతో గదిలోనుండి బయటకు వచ్చింది పాఠ్యమి.

'నేనంతా విన్నాను అన్నయ్యా. నాకు

ఈ సరబంధం ఇవ్వమ. మీరు ఇంతగా ఆ చెంటనే వెళ్లికూడ - అయిపోయింది ఆలోచించి బాధపడటం దేనికో నాకు అర్థంకావటములేదు. తల్లిలేని పిల్లలకు తల్లిగా ఉపయోగపడటంకన్న నాకు మంచి మార్గం ఏముంది? ఇంక ఆలోచించిక ఒప్పుకో అన్నయ్య. నేనేవీగా బాధపడటం లేదు. మనస్ఫూర్తిగా చెబుతున్నాను' అంది పాఠ్యమి. ఈ మాటలతో అవధాన్లుగారికి సత్తువ వచ్చింది. ఎలాగయితే నేమి, విశాలాక్షి, నరసింహములును ఒప్పించాడు. తర్వాత, లాంఛనముగా పెళ్లిమాపులు

పాఠ్యమి సీరిసంపడలను చూసి అక్కలు అసూయపడ్డారు. ఇంతకంటే మంచి సంబంధం దొరికి ఉండదని చెప్పారు. కాపురానికి వెళ్లిన పాఠ్యమి, తాను నలుగురు పిల్లలు పుట్టిన తర్వాత, ఇంక పిల్లలు కలుగకుండా ఆపరేషను చేయించు కొన్నట్లు భర్తచెప్పినపుడు బాధపడలేదు. ఆ మనస్సు ఎప్పుడో రాయి అయిపోయింది. ఆపిల్లలే తనపిల్లలని సరిపెట్టుకుంది. ●

ఆరోగ్యము

బాగుగా ఉండేలా చూచుకొనుటకు
మీకు ముఖ్యమైన
విటమినులు
మరియు
ఖనిజ లవణములు
ప్రతిరోజు కావాలి...

వాటిని పొందుటకు ఒక
విమ్గ్రాన్
బిళ్ల మాత్రమే చాలును

దీనిలో 11 ముఖ్యమైన విటమినులు మరియు 8 ముఖ్యమైన ఖనిజ లవణములు కలవు
ఒక విమ్గ్రాన్ మిమ్మల్ని రోజంతా శక్తివంతముగా
III ఉంచుతుంది. విమ్గ్రాన్ ను నేడే కొనండి!
SQUIBB SARABHAI CHEMICALS   @885555 డ్రాగ్ హాల్స్